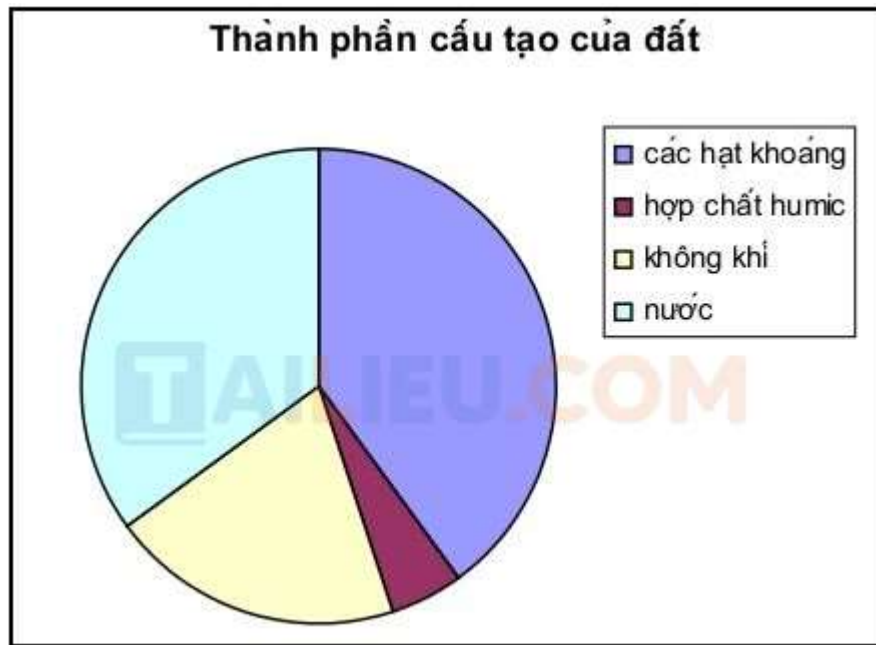

Bài 21: Lớp đất trên Trái Đất

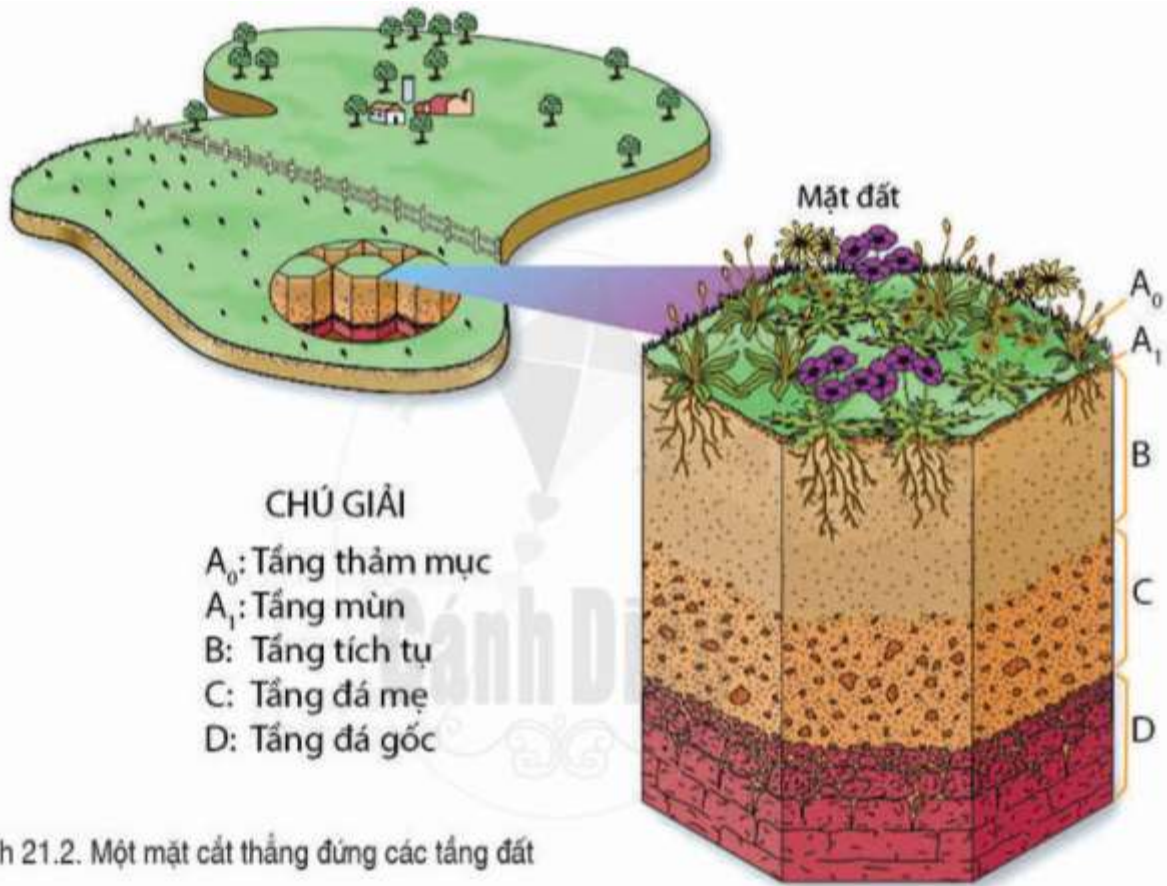
Trả lời câu hỏi giữa bài Địa 6 Bài 21 (Cánh diều)

Câu hỏi 1 trang 176 Địa Lí lớp 6: Hãy vẽ sơ đồ thể hiện các thành phần của đất.

Lời giải:

Câu hỏi 2 trang 176 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 21.2, hãy kể tên các tầng đất.

Hình 21.2. Một mặt cắt thẳng đứng các tầng đất

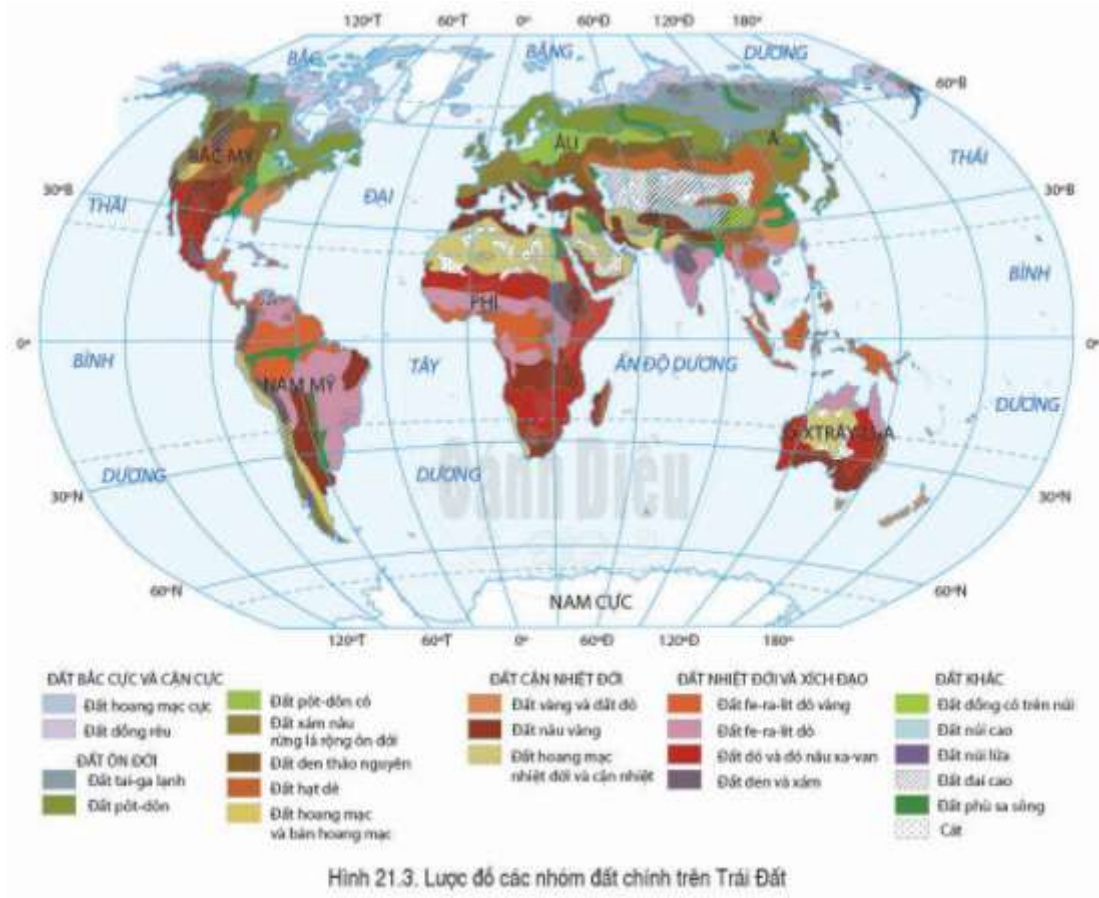
Lời giải:

Tên các tầng đất từ trên xuống là:

- Tầng thảm mục
- Tầng mùn
- Tầng tích tụ
- Tầng đá mẹ
- Tầng đá gốc.

Câu hỏi trang 177 Địa Lí lớp 6: Đọc thông tin và quan sát hình 21.3, hãy:

- Kể tên một số loại đất chính ở đới nhiệt đới và xích đạo.
- Xác định trên lược đồ sự phân bố của các loại đất này.

Lời giải:

- Một số loại đất chính ở đới nhiệt đới và xích đạo là:

- + Đất Fe-ra-lit đỏ vàng
- + Đất Fe-ra-lit đỏ
- + Đất đỏ và đỏ nâu xa-van
- + Đất đen và xám

- Các loại đất đó chủ yếu phân bố từ vĩ tuyến 30 độ Bắc và 30 độ Nam về xích đạo.

Giải luyện tập & vận dụng Bài 21 Địa lí 6 (Cánh diều)

Luyện tập và Vận dụng 1 trang 178 Địa Lí lớp 6: Kể tên và xác định trên hình 21.3 một số nhóm đất chính ở vùng cận nhiệt đới.

Lời giải:

Một số nhóm đất chính ở vùng cận nhiệt đới là:

- Đất vàng và đất đỏ
- Đất nâu vàng
- Đất hoang mạc nhiệt đới và cận nhiệt.

Luyện tập và Vận dụng 2 trang 178 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 21.3, hãy cho biết ở nước ta có những nhóm đất nào?

Lời giải:

Nước ta có những nhóm đất:

- Đất Fe-ra-lit đỏ
- Đất Fe-ra-lit đỏ vàng
- Đất phù sa sông.

Luyện tập và Vận dụng 3 trang 178 Địa Lí lớp 6: Vì sao việc sử dụng cần đi đôi với việc bảo vệ và cải tạo tài nguyên đất?

Lời giải:

Việc sử dụng cần đi đôi với việc bảo vệ và cải tạo tài nguyên đất vì đất sử dụng lâu sẽ bị bạc màu, hết chất dinh dưỡng... Do đó, cần phải cải tạo đất để tăng độ phì nhiêu cho đất, nhằm khai thác tiềm năng của đất.

Lý thuyết Địa lí lớp 6 Bài 21 (Cánh diều)

1. Lớp đất trên Trái Đất

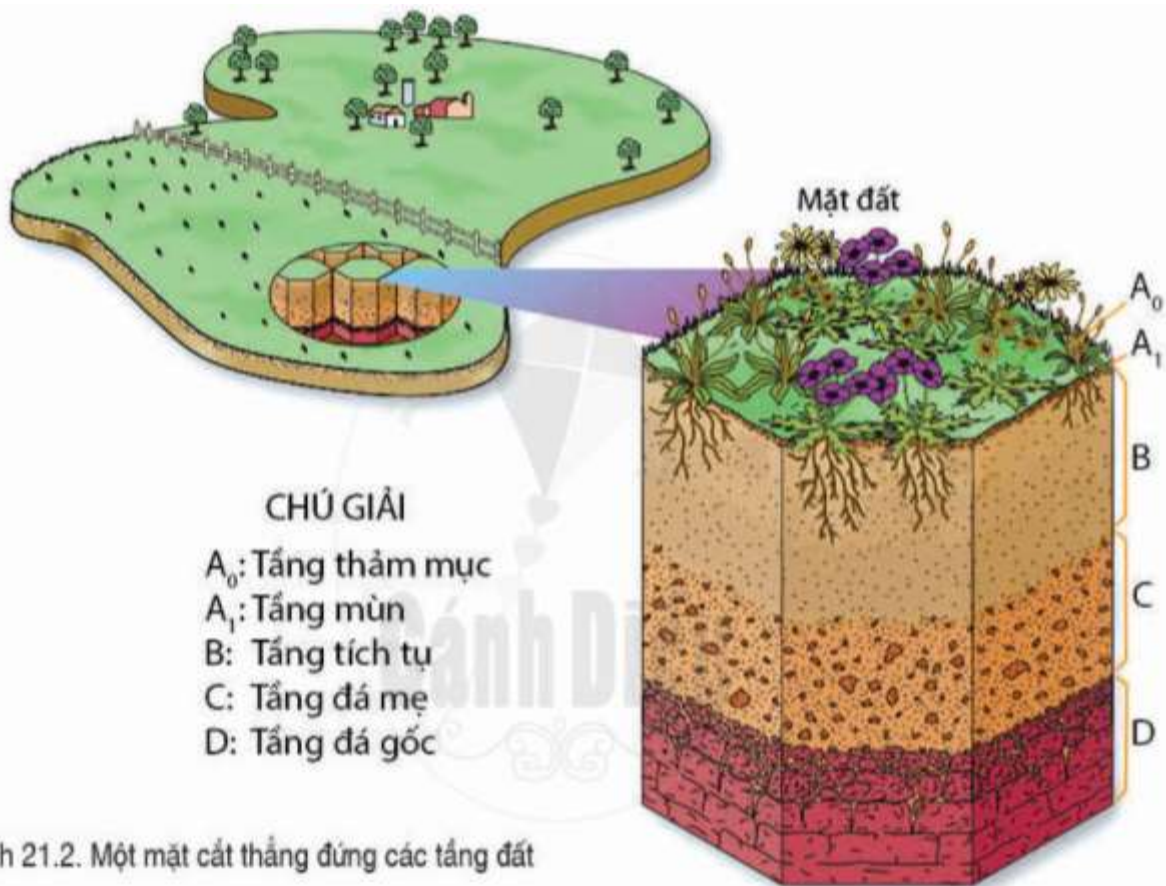
*** Đất**

- *Khái niệm:* Là một lớp vật chất mỏng trên cùng của vỏ Trái Đất, có độ dày chỉ từ vài xăng-ti-mét như ở vùng đồng rêu gần Bắc Cực, cho đến khoảng 2-3m ở vùng nhiệt đới nóng ẩm.

- *Đặc điểm:* Bên trên đất thường có lớp phủ thực vật. Đất có độ phì tự nhiên.

*** Thành phần của đất**

- Các thành phần chính của đất: khoáng vật trong đất, chất hữu cơ trong đất, nước trong đất và không khí trong đất.
- Khoáng vật trong đất là những hợp chất tự nhiên, được hình thành do các quá trình phong hoá khác nhau xảy ra trong lớp vỏ Trái Đất.
- Chất hữu cơ trong đất là những tàn tích sinh vật (thực vật, động vật, vi sinh vật) chưa hoặc đang phân giải và những chất hữu cơ đã được phân giải, được gọi là chất mùn.
- Nước trong đất được chứa chủ yếu trong các khe hở và các hạt khoáng của đất. Lượng ẩm của đất rất quan trọng, bởi vì rễ cây hút các chất dinh dưỡng hòa tan trong nước. Vì thế, cần phải tưới nước để đảm bảo đủ độ ẩm của đất cho cây.
- Không khí trong đất được chứa trong các lỗ hổng của đất. Không khí trong đất vừa là nhân tố quan trọng trong phong hoá đá, vừa là điều kiện tất yếu cho sự tồn tại và phát triển của sinh vật trong đất. Vì thế, đất cần có độ tơi xốp.

Hình 21.2. Một mặt cắt thẳng đứng các tầng đất

*** Các tầng đất**

- Theo chiều thẳng đứng, lớp đất gồm các tầng khác nhau.

- Các tầng đất từ trên xuống dưới là: tầng thảm mục, mùn, tích tụ, đá mẹ và tầng đá gốc.

- Mỗi tầng đất đều phân biệt với tầng liền kề bởi

+ Màu sắc của đất.

+ Thành phần cơ giới của đất.

+ Một số dấu hiệu có thể nhận biết khác.

*** Các nhân tố hình thành đất**

- *Đá mẹ*

+ Có vai trò rất quan trọng trong việc thành tạo đất.

+ Đá Mẹ cung cấp các khoáng vật cho đất, tạo nên các tính chất vật lí, hoá học của đất.

- *Khí hậu*

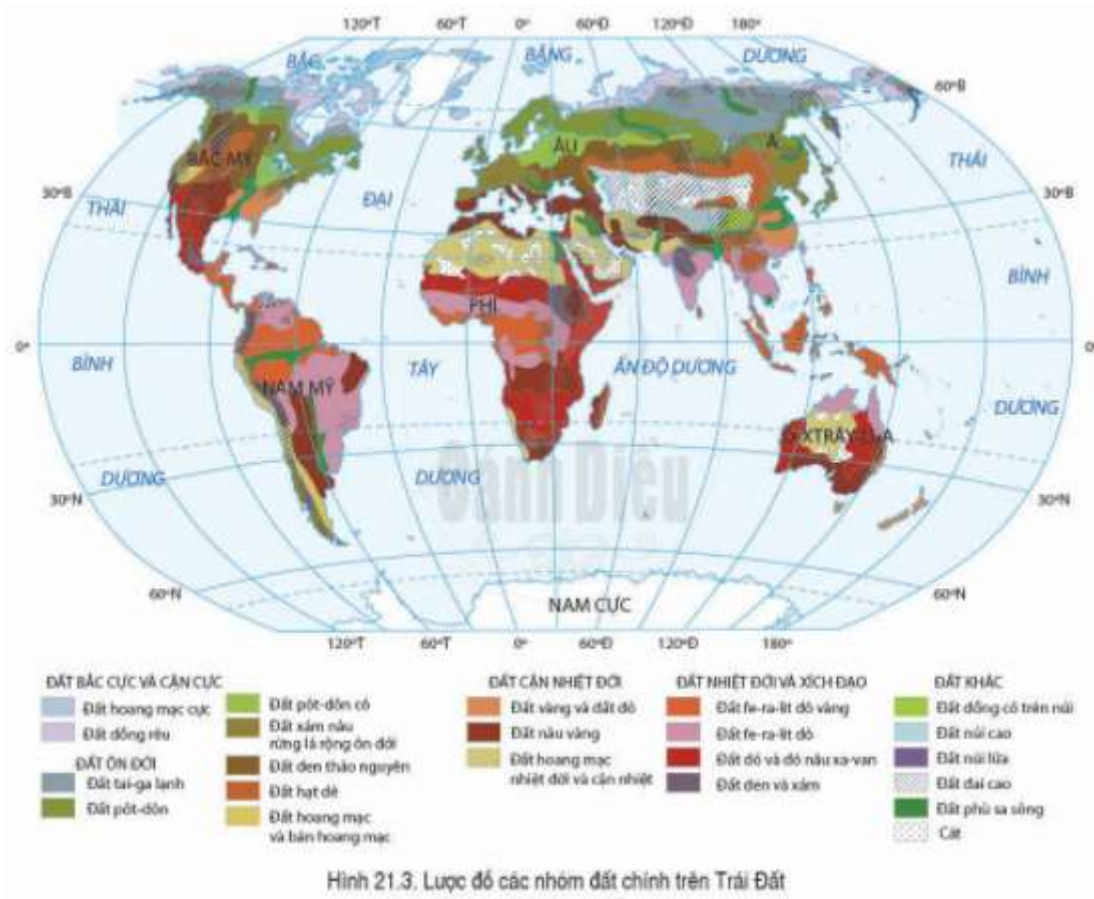
+ Ảnh hưởng rất lớn đến quá trình phong hoá, từ đó đất được hình thành.

+ Khí hậu ảnh hưởng rất lớn đến đời sống của sinh vật, nhất là vi sinh vật, từ đó ảnh hưởng đến tốc độ phân giải chất hữu cơ trong đất.

- *Sinh vật* là nguồn cung cấp chất hữu cơ cho đất.

- *Các nhân tố khác*: Sự hình thành đất còn chịu ảnh hưởng của địa hình, thời gian,...

2. Một số nhóm đất chính

*** Đất fe-ra-lit đỏ và đất fe-ra-lit đỏ vàng**

- Các loại đất điển hình ở vùng nhiệt đới.
- *Điều kiện hình thành:* nhiệt độ cao và độ ẩm lớn, quá trình phong hoá diễn ra mạnh và phát triển dưới những cánh rừng nhiệt đới.
- *Phân bố thành các vùng lớn ở* Nam Mỹ, Trung Phi, Đông Nam Á, Nam Á,...

*** Đất pô-tôn và đất pô-tôn cỏ**

- Các loại đất điển hình ở vùng ôn đới.
- *Điều kiện hình thành:* khí hậu ôn đới lạnh lục địa, dưới các rừng ôn đới lục địa và rừng tai-ga.
- *Phân bố phổ biến nhất ở* Bắc Á, Bắc Âu và Bắc Mỹ (khoảng từ vĩ tuyến 45°B đến vĩ tuyến 60 - 65°B).